ARAM BEZİKİAN YETİMHANESİ VE TARİHİN ÇARPITILMASI

AVİM

Beraberce Derneği; Beyrut, Lübnanda bulunan ve Birinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında Ermeni çocuklar için yetimhane olarak hizmet veren Aram Bezikian Müzesi ve Ermeniler arasında 1907den itibaren çalışmalar yapan Maria Jacobsenin rolü hakkında taraflı bir video mülakatı yayını yapmıştır.

Dengeli ve objektif bir yayın yapmak yerine, söz konusu video mülakatı, alternatif ve karşıt hikayelerin tamamen eksik olduğu, olayların ve gerçeklerin tek yanlı seçildiği klasik Ermeni anlatısına dayanmaktadır.

Söz konusu video mülakatı 1915 olaylarının kargaşasında anne ve babalarını kaybeden yetim Ermeni çocuklarına ve Osmanlı Hükümetinin sözde tüm Ermenileri yok etme kastına rağmen Amerikalı misyonerlerin (özellikle de Yakın Doğu Yardım Cemiyetinin) daha sonraları Aram Bezikian müzesine dönüştürülecek olan bu yetimhanedeki çocuklara yardım etme çabalarına değinmektedir.

Böylece video mülakatı Yakın Doğu Yardım Cemiyetinin Osmanlı hükümetinin izni ve onayı ile Ermenilere yardım dağıtması gibi oldukça iyi bilinen ve rahatsız edici bir gerçeği saklamaktadır. Kuşkusuz bu gerçek, Ermeni nüfusunu yok etmekle itham edilen bir hükümetin gerçek tutumunu ortaya koymakta ve Ermeni söylemini açıklaması zor bu hususla karşı karşıya bırakmaktadır. Benzeri bir şekilde, Osmanlı Devleti belli bölgelerde Hristiyan misyonerlerin sevk ve iskana tabi tutulan Ermenilere eşlik etmesine izin vermekten hiç çekinmemiştir. Buna ek olarak bizzat Osmanlı yetkilileri sevk ve iskan edilen Ermenilere yardım dağıtmaya çalışmış, bu alanda bazı Osmanlı liderleri gerçekten öne çıkmıştır.

Örneğin, Cemal Paşa sevk ve iskana tabi tutulan Ermenileri hiçbir kargaşanın yaşanmadığı Güney Suriyeye ve Lübnana yönlendirerek binlerce Ermeniye yardım etmiştir. Ayrıca etkili bir yardım programını hayata geçirerek sevk edilen Ermenilere yardımda bulunmuştur. Onun bu çabaları sayesinde söz konusu Ermeniler yeni gittikleri bölgelere yerleşebilmiş ve durumlarını düzeltebilmiştir. Cemal Paşanın Ermenilere yardım için aldığı bu önlemler zamanında Ermeniler tarafında da geniş ölçüde kabul edilmiş ve kendisine Ermenistan Paşası lakabı takılmıştır. Aynı Cemal Paşa daha sonra planlı ve organize Ermeni terörünün kurbanı olmuş ve Temmuz 1922de Tifliste uğradığı suikast sonucu hayatını kaybetmiştir.

Ermenilere yardım dağıtmanın yanı sıra Cemal Paşa ayrıca Ermenilerin saldırılardan korunması ve saldırıda bulunanların da cezalandırılmaları için etkili önlemler almıştır.

Mesela, Halepin kuzeyinde kalan İslâhiyede göçebe aşiretler tarafında tekrarlanan saldırılar sonucunda bazı Ermeni kadın ve çocuklar hayatını kaybetmiştir. Cemal Paşa suçluların yakalanması için önlemler almış, suçlulardan bazıları yakalanmış ve idam edilmiştir. Benzeri bir şekilde Şamdaki Avusturya konsolosunun 15 Şubat 1916da yazdığı bir rapora göre Cemal Paşanın müdahalesi sonucu bir jandarma subayı sevk edilen Ermenilere karşı işlediği ciddi cürümlerden dolayı idam edilmiştir.

Beraberce Derneğinin yayınladığı video mülakatında bu gerçeklerin hiçbirine yer verilmemektedir. Tam tersine, mülakatı izleyen izleyiciler Hristiyan misyonerlerin ve yardım dağıtan diğer kişilerin Osmanlı yöneticilerinden tamamen bağımsız, ayrı ve güvenli bir bölgede, Osmanlı yönetiminin kötü niyetine rağmen, Osmanlı Ermenilerine tek yanlı yardım edildiği izlenimine kapılmaktadırlar. Oysa yardım çabalarında bulunan kurum ve kişilere izin veren ve onları yardıma davet eden, kendisini içinde bulduğu Cihan Harbi nedeniyle kaynakları son derece sınırlı olan Osmanlı hükümetinin bizzat kendisi idi.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "ARAM BEZİKİAN YETİMHANESİ VE TARİHİN ÇARPITILMASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2021 / 51. Eylül 22. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/ARAM-BEZIKIAN-YETIMHANESI-VE-TARIHIN-CARPITILMASI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır